

tid må være en kommunes ansvar og pligt at skaffe de boliger, der skal være til rådighed, og 225 boliger som kvote på landsplan ødelægges nu ingenting.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Fru Lissa Mathiasen for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nej, vi er i Socialdemokratiet enige i, at selvfølgelig ødelægges 225 boliger intet. Det er principperne, der er forkerte.

Men jeg er nødt til at spørge: Er ministeren ikke enig i og kan bekræfte, at den kommunale planlægning er sat ud af kraft med de muligheder, man her giver de selvejende institutioner? Der er intet redskab til den kommunale planlægning, og det er jo også det, vi kan se af de høringsvar, der er kommet. Kommunerne har ikke et styringsredskab, og det vil sige, at hvis en konkret kommune har besluttet at bygge x antal boliger til ældre, kan kommunen ikke samtidig sige, at så ønsker den i øvrigt ikke, at der skal foretages udbygning af den selvejende institution. Er ministeren enig i det?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det lyder jo, som om man har den holdning i Socialdemokratiet, at hvis der er nogen, der går det offentlige i bedene på det ene eller det andet område, er det noget skidt.

Vi holder fast i, at forslaget giver de selvejende institutioner nogle muligheder. Vi har intet imod, at der ud over de offentlige, de kommunale institutioner er nogle selvejende institutioner, der nu får mulighed for både at renovere og bygge ud, og det er korrekt, at det har kommunen ikke den samme indflydelse på, som hvis det var rent offentligt byggeri. Det kan jeg blot bekræfte.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 130: Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om individuel boligstøtte. (Frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v.).

Af socialministeren (Henriette Kjær).
(Fremsat 28/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre ønsker, at de ældre skal have fuld valgfrihed, når det drejer sig om valg af hjemmehjælp, plejehjem og ældreboliger.

Kl. 14.10

Når man har levet et langt liv og har fået en masse erfaring, er det kun rimeligt, at man som ældre selv kan træffe sådanne helt personlige valg. På det tidspunkt må man være kvalificeret til at træffe nogle valg, og det er faktisk uværdigt, at de ældre så mange steder tilbydes et så ensartet, standardiseret og mange steder også mangelfuldt produkt som den hjemmehjælp, vi kender i dag. Det er selvfølgelig et kommunalt ansvar, men vi kan måske med noget lovgivning hjælpe noget mere til.

Venstre ønsker, at også de private firmaer kan blive leverandører af hjemmehjælpen. Der findes en viden i disse virksomheder, som det offentlige kan gøre brug af, og der skal være en konkurrence på service, kvalitet, udvikling og nærvær. Dette lovforslag er et vigtigt skridt i retning af mere kvalitet og mere frit valg for de ældre, og Venstre ønsker at fremhæve følgende elementer i lovforslaget:

For det første stilles der nu nogle kvalitets- og prismæssige krav. I hver enkelt kommune skal både kommunens krav og hvad der kommer ind

offentliggøres, og det vil sige, at de ældre skal informeres om, hvad det er for en kvalitet, de kan få. Kravene skal føres ind i en kontrakt med de pågældende virksomheder, og det afslører, hvilke reelle udgifter der er, ydelsens omfang, om der skal knyttes praktikpladser til virksomheden, hvilken uddannelse personalet har og selvfølgelig også taksterne.

Disse krav skal gælde for både den kommunale leverandørvirksomhed, altså de fleste steder den nugældende virksomhed, og for private. Alt dette skal hjemmehjælpsmodtagerne, altså de ældre, modtage grundig information om, og de kan herefter selv vælge deres egen hjemmehjælp.

For det andet er der i lovforslaget et punkt om øget fleksibilitet, og hvad betyder det? Det betyder, som det er udformet, at modtagerne af hjemmehjælpen og leverandøren – altså både den private og den offentlige leverandør – i samarbejde med den ældre hen ad vejen kan ændre opgaverne efter den ældres behov.

For det tredje muliggør lovforslaget det frie valg, som vi tidligere på dagen har diskuteret vedrørende frit valg af bolig og plejehjem. Lovforslaget anviser, hvordan kommunerne kan betale hinandens udgifter til ordningen.

For det fjerde indføres der et erstatningshjemmehjælpsprincip. Det er jo en kendt sag, at ved sygdom og i sommerferieperioder eller ferieperioder i det hele taget eller måske som følge af dårlig styring og ledelse er der faktisk nogle steder i landet – ikke alle steder, men nogle steder – hvor brugerne af hjemmehjælpen oplever, at hjemmehjælpen udebliver. Nu bliver det skrevet ind i kontrakterne, at der selvfølgelig skal tilføres en erstatningshjemmehjælp. Man skal simpelt hen have fyldt hullerne ud, der skal ikke være noget med, at hjemmehjælpen bare kan udeblive. Det princip bliver lovfæstet.

Alt i alt vil dette lovforslag muliggøre frit valg og give en højere kvalitet i hjemmehjælpen, og derfor kan Venstre anbefale forslaget.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører og for så vidt også socialministeren: Er det ikke ret vanvittigt at bruge al den administration og alle de timelønninger på bureaukrati og nye høvdinger? Hvis jeg regner det lidt hurtigt ud, kan man nemt komme til at bruge 3 timelønnskroner på at tildele 1½ times hjælp til fru Hansen hver 14. dag, og var det ikke mere tilfredsstillende for fru

Hansen at få 1½ times hjælp hver uge i stedet for at bruge pengene på bureaukrati og administration?

Kunne lovforslaget ikke indeholde noget om frit valg mellem godkendte leverandører, som kommunen selv laver aftaler med? Her tænker jeg lidt på de succeser, man har i Odense og andre steder, hvor man har et alternativ. Hvad skal fru Hansen bruge alle de pjecer om leverandører til? Hun har brug for hjemmehjælp, hun har brug for timer, hun har brug for noget andet end det, man vil bruge pengene til her.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne bede Venstres ordfører, hr. Flemming Oppfeldt, bekræfte, at de ældre allerede med den gældende lovgivning har mulighed for at vælge en anden leverandør, hvis de selv ønsker det, og derfor vil jeg også gerne bede hr. Flemming Oppfeldt forklare, hvorfor man så ønsker denne ændring af lovgivningen.

Hvorfor skal kommunerne pålægges at gennemføre hele dette kæmpestore bureaukratiske arbejde, når der ikke er nogen ældre, der beder om det? Hvis de ældre beder om en anden leverandør, har de jo ret til det, så hvorfor vil man gennemføre det bureaukrati? Hvorfor ikke i stedet bruge ressourcerne på at sikre mere hjemmehjælp? Det er dét, der bliver efterspurgt af de ældre.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg vil godt sige til fru Barfod, at efter Venstres opfattelse beder de ældre om en bedre kvalitet og om, at der skal ske noget mere på området.

Det må være sådan, at der kan etableres et marked og nogle ordninger, der gør, at man får noget mere fantasi frem og prøver at fortælle, hvad man egentlig kan tilbyde, så vi som forbrugere har en mulighed for at vælge. Det er jo ikke os som forbrugere, der skal opfinde alle produkter og vide, hvad der sker ude i den store verden, og tilbyde alle ydelser. Det kan vi ikke gøre som forbrugere, det er helt umuligt for os, så jeg deler overhovedet ikke den analyse, som Enhedslisten står for, nemlig at de ældre ikke har bedt om det.

Til fru Grete Schødt's vedrørende spørgsmålet om bureaukratiet osv.: Det er jo en engangsførelse, hvor det skal beskrives, hvad kommunerne egentlig står for, noget, som burde være

beskrevet i forvejen. Når man kender sin kommunes beskrivelser, burde det være muligt at holde dem op mod de private leverandørers beskrivelser. Det burde være muligt at forklare borgerne, hvad det egentlig er man tilbyder. Noget så simpelt som at fortælle, hvad det egentlig er man står for, burde ikke være genstand for et meget, meget stort bureaukrati.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Der var to centrale udsagn i hr. Flemming Oppfeldts ordførertale og svaret på de korte bemærkninger.

Jeg forstod, at de ældre beder om det. Nu er det jo sådan, at regeringen ikke har for vane at drysse om sig med høringsvar, men vi er i den heldige situation, at hver eneste af landets kommuner er udstyret med et ældreråd, og jeg vil spørge direkte: Vil regeringen indhente høringsvar fra samtlige ældreråd i Danmark, hvor man beder ældrerådene bekræfte, om hr. Flemming Oppfeldt har ret i sin antagelse?

Jeg tror nemlig grundlæggende, at hr. Flemming Oppfeldt ikke har ret. Jeg tror, hans ærinde er et helt andet, som jeg også synes han lagde meget åbent frem fra starten, nemlig at hensigten med det her er at åbne op for private virksomheders mulighed for at komme ind på området. Det er klart, at det er Venstres ideologiske ærinde, vi er inde på her.

Men jeg vil godt bede om et meget præcist svar: Vil regeringen indhente høringsvar fra samtlige ældreråd i Danmark? Så kan vi jo hæve det her fra tro til viden.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne igen bede hr. Flemming Oppfeldt bekræfte, for det fik han åbenbart ikke tid til før, at der allerede med den gældende lovgivning er ret for den ældre til at vælge en privat leverandør. Problemet er altså ikke, at de ældre ikke kan få en privat leverandør, hvis de ønsker det. Problemet er, at der ikke er nogen ældre, der i særlig stort omfang har benyttet sig af denne ret, og derfor ønsker Venstre nu at presse kommunerne til at bruge en masse bureaukrati på at få private virksomheder ind på det her marked.

Så sagde hr. Flemming Oppfeldt før, at de ældre beder om bedre kvalitet. Jeg er da enig i, at det er der mange ældre der beder om, og de vil også gerne have mere hjemmehjælp og bedre hjemmehjælp. Men hvorfor mener hr. Flemming

Oppfeldt ikke, det er muligt at få det fra de offentligt ansatte hjemmehjælpere?

Var det ikke muligt at udvise en vis tillid til, at hvis de offentligt ansatte hjemmehjælpere fik lov til det og fik mulighederne for det, kunne de netop bruge deres fantasi og kreativitet til at levere et ordentligt kvalitetsarbejde, hvor de i samarbejde med de ældre kan få hjemmeplejen til at fungere bedst muligt? Det har man f.eks. gjort i Skævinge Kommune, hvor hjemmehjælperne og de ældre selv organiserer arbejdet sammen, og hvor sygeligheden er faldet både blandt hjemmehjælperne og blandt de ældre.

Kl. 14.20

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Af hr. Flemming Oppfeldts svar kan man næsten få indtryk af, at Venstre egentlig mere varetager de private leverandørers interesser, end de varetager fru Hansens og fru Jensens interesser.

Det er ikke bare en engangsforestilling. Det er noget, der skal gentages, hver eneste gang der er en ny hjemmehjælpsmodtager, hver eneste gang der er en ny kunde. De, der har gode erfaringer med andre leverandører, skal starte forfra. Det her er bureaukrati og administration, der bare vil noget. Pengene går jo kun til administration; der kommer ikke tilsvarende hjælp ud, sådan som jeg så gerne ville have.

Så vil jeg godt foreslå: Var det ikke en idé at vente med at lade lovforslaget træde i kraft til januar 2003 og lade os gennearbejde det på en ordentlig måde og undgå det lovsjusk? Hvis forslaget skal træde i kraft den 1. juli, har kommunerne én måned til at gøre tingene færdige i. Jeg synes faktisk, det ville klæde regeringen og klæde ministeren, at vi satte os ved det samme bord og drøftede det ordentligt igennem, så vi kunne få et ordentligt resultat fra den 1. januar.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg noterede mig, hvad fru Grete Schødt sagde i sit første spørgsmål, nemlig de erfaringer, man er ved at gøre sig i Odense og andre steder. Det er jo en form, hvor tingene bliver udliciterede, og det er faktisk mere vidtgående end det, regeringen forestiller sig i dette forslag.

Nu er mit Venstrehjerte jo indstillet sådan, at hvis nogen siger »udlicitering« fra Folketingets talerstol, vil jeg ikke bare afvise det fuldstændigt, og at sætte sig ned omkring et bord, som den socialdemokratiske ordfører foreslår, og

prøve at finde ud af tingene, vil jeg heller ikke afvise, at man kunne gøre, hvis man kunne få et større udliciteringselement.

Til fru Line Barfod vil jeg bare sige, at jeg kender godt den ordning, hvor man peger på en bestemt, og så kan vedkommende levere hjemmehjælpen til en. Men her bliver det ikke sådan. Her bliver det sådan, at vi får lavet et ordentligt katalog, således at man får en stor vifte af forskellige forslag, man kan pege på, og det ikke er op til den ældre at skulle udtænke, hvordan man organiserer fuldstændig hjemmehjælp.

Så vil jeg sige, og det er også svar til hr. Villy Søvnald, at det drejer sig jo ikke bare om at forkaste den kommunale hjemmehjælp og den ordning, der fungerer i dag. Det er et spørgsmål om at få nogle private ind ved siden af, så man kan få et frit valg, og det er ikke nogen skade til.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det lød lidt, som om Hr. Flemming Oppfeldt mente, at den ordning, der er i dag, betyder, at en ældre, der ønsker en anden end den kommunale hjemmehjælp til at udføre arbejdet, selv skal organisere hele hjemmehjælpen med kommunen. Det er altså ikke det, ordningen går ud på, for det er der jo ingen der kunne forestille sig. Det, det går ud på, er, at den ældre i dag har mulighed for, hvis man hellere vil have en anden end den kommunale hjemmehjælp, at få vedkommende til at komme. Det er der nogle enkelte der benytter sig af, men det er ikke mange.

Hvis der var det store behov for at få private leverandører, ville der jo nok være mange, der benyttede sig af det. Men der er faktisk mange, der er glade for de hjemmehjælpere, de har, og synes, de gør et godt stykke arbejde. Der er bare for lidt tid. Derfor ville det være langt bedre at bruge de ressourcer, der nu er fundet i finansloven, til at få mere hjemmehjælp ud til de ældre, der har behov for den, i stedet for at bruge ressourcerne på bureaukrati, hvad denne ordning går ud på. Det er svært for os at forstå, hvorfor et parti, der førte valgkamp på at sætte borgeren, mennesket, før systemet, nu i stedet vælger at sætte private firmaers profitinteresser før mennesket.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Allerede i dag er der lovmæssig mulighed for, at private kan komme ind på området. Det er jo derfor, de er det i en række kommuner.

Det spørgsmål, jeg stillede, var egentlig meget præcist: Der er 275 ældreråd i Danmark, ét i hver dansk kommune. Når nu hr. Flemming Oppfeldt siger, at de ældre beder om det her, var det så ikke nærliggende, at man spurgte, hvad de mener ude i ældrerådene, for ikke at være smagsdommer? Jeg vil egentlig bare have hr. Flemming Oppfeldts bekræftelse på, at en regering, der ikke vil være smagsdommer, i sagens natur spørger pænt ude hos dem, der sidder tæt på. Det er et meget enkelt spørgsmål at besvare.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Når jeg nævner, at de ældre beder om det her, så er det, fordi vi efterhånden kender så mange tilfælde, hvor hjemmehjælpen fungerer dårligt. De beretninger er verificerede, mange her har også haft adgang til dem. Det er ud fra de beretninger, det niveau, jeg opfatter det sådan, at de ældre beder om noget, der er bedre.

Jeg kan ikke have noget imod, at hr. Villy Søvnald beder ministeren om mere høringsmateriale. Men det må være klart for enhver, at der er en utrolig stor interesse hos de ældre for kvaliteten af hjemmehjælpen, og i og med at der er det, er der sikkert også stor interesse for at få et lidt mere varieret udbud, så det ikke bare er én leverandør, man skal henvende sig til.

Så den ordning, hvorefter man kan pege på én bestemt, eksisterer i dag, men det her er absolut en udvidelse af den ordning. I dag kan jeg jo ikke som ældre bare lige slå op på de gule sider i lokalbogen og finde fem forskellige hjemmehjælpsfirmaer eller have fuldt ud overblik over, hvad de kan yde. Men det vil man få mulighed for efter dette forslag. Så vil man få et reelt frit valg.

Fru Line Barfod henviser til en ordning, der stort set er hemmelig, og hvor det ikke er synligt, hvem der kan levere hvad. Det er ikke særlig synligt i dag, og det er det, vi vil gøre synligt, og vi vil komme i en seriøs dialog med de private virksomheder, der kan det her.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg skal takke hr. Flemming Oppfeldt for svaret, som bare var lidt uldent formuleret.

Jeg forstod, at hr. Flemming Oppfeldt ikke havde noget imod, at man hørte ældrerådene. Jeg regner med, at det også er regeringens position, og jeg venter med meget stor spænding på ministerens svar. Jeg regner med, at en regering, der ikke vil være smagsdommer, i sagens natur ikke alene ikke har noget imod, men aktivt gerne vil høre, hvad folk mener udeomkring, om det er det her, de beder om.

Jeg er enig med hr. Flemming Oppfeldt i, at der er områder af hjemmehjælpen, der ikke fungerer godt nok – helt enig. Men jeg er meget uenig i, at det her er et klogt svar, fordi det er et voldsomt bureaukratiserende svar. Jeg er dog meget tilfreds med, at det store regeringspartis ordfører erklærer sig enig i, at der skal komme et høringssvar. Jeg antager, at der er enighed i regeringen om det, og at ministeren om lidt næsten vil løbe herop og garantere, at selvfølgelig vil regeringen indkalde høringssvar, inden forslaget skal behandles endeligt, hvor man spørger hvert eneste ældreråd i Danmark. Så vil jeg bare kvittere for en god debat, for et godt svar. Tak for det.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det er vist lidt polemisk. Jeg sagde bare, at jeg ikke har noget imod, at hr. Villy Søvndal stiller spørgsmålet til regeringen, og det er jo en stor forskel. Spørgsmålet blev formuleret af hr. Villy Søvndal til regeringen, og jeg kan jo ikke på vegne af regeringen begynde at udlevere papirer og lave store høringsrunder og den slags.

Jeg er helt sikker på, at hvis man formulerede spørgsmålet til de ældre på den rigtige måde, så ville de fleste sige: Jamen selvfølgelig, vi vil da ikke afskære os fra den mulighed at kunne få synliggjort, hvem der kan levere god hjemmehjælp til os. Hvis det er sådan, spørgsmålet skal formuleres, er jeg med på den.

Formanden:

Fru Grete Schødts som ordfører.

Grete Schødts (S):

Frit valg med omtanke, et frit valg til gavn for brugeren, frit valg af hjemmehjælp og den pligt,

kommunerne nu får, som det er formuleret i lovforslaget, er vi helt enige i. Vi er også helt enige i formuleringen om genoptræning, hvor man i lovforslaget indfører en pligt til genoptræning.

Kl. 14.30

Erstatningshjælp til mere fleksibel hjemmehjælp og frit valg af plejehjem kan vi faktisk heller ikke erklære os uenige i. En mere fleksibel hjemmehjælp er positivt, og der vil jeg gerne rose regeringen for at være enig med Socialdemokratiet. De ældre borgere, som er visiteret til hjemmehjælp, skal have indflydelse på deres egen situation og på, hvad hjælpen skal indeholde i forhold til kommunernes serviceniveau og kvalitetsstandarder.

Når det er sagt, så synes jeg, at vi alle sammen skal se realiteterne i øjnene. Der mangler tid. De ældre skal have tildelt flere timer. Hvad er der at bytte med og gøre godt med med 1½ time hver 14. dag, når vi taler om frit valg og indflydelse? Måske tilrettelæggelsen frem til næste gang?

Hvis man nu undlod al den her administration, som jeg tidligere har været inde på, så blev der noget mere tid. Det her handler om tid, og det handler om mere tid ude ved fru Hansen, Jensen og Pedersen. Hvis regeringen virkelig mente noget med en bedre service over for ældre, så skulle man bruge pengene til at forbedre hjemmehjælpernes arbejdsmiljø og give mere tid til at udføre de opgaver i samarbejde med borgeren.

Så kommer vi til det, den borgerlige regering vil, som Dansk Folkeparti lægger stemmer til i henhold til finansloven: frit valg af leverandør af både pleje og praktisk bistand.

Borgeren vælger selv sin leverandør, og kommunerne bliver forpligtet til at administrere et yderligere bureaukrati, som jeg også har sagt tidligere. Det er altså igen flere høvdinger, der skal lede og fordele og kontrollere. Og hvem får mindre tid? Det gør de gamle. Det er så her, at regeringen siger, at de vil skabe sund konkurrenceevne på ældreserviceområdet.

Jeg er så glad for, at regeringen er enig med Socialdemokratiet i, at man får mulighed for at vælge til og fra. Det kan man allerede i dag, men valgfriheden er ikke god nok. Der er heller ikke tid nok til at vælge til og fra. Et mere reelt frit valg forudsætter, at vi giver fru Hansen mere tid – mere tid til den praktiske hjælp og mere pleje og omsorg.

Det her lovforslag løser altså ikke fru Hansens problemer. Det giver de store kommuner mange leverandører og mindre kommuner få leverandører og måske slet ingen. Hvis en borger ønsker en anden leverandør, skal kommunen opfylde dette krav. Hvorfor har regeringen og Dansk Folkeparti ikke respekt for det kommunale selvstyre? Hvorfor har regeringen og Dansk Folkeparti ikke respekt for små kommuner, som selv kan tilrettelægge et friere valg?

Plejhjemsbeboerne er ikke omfattet af frit valg af leverandør. Det er vi faktisk godt tilfredse med. Men de mangler altså også tid til mere pleje og omsorg, og det er der, vi har et stort problem, og jeg kunne måske tænke mig, at man øremærkede nogle flere penge til medarbejderne ude på plejehjemmene.

Grundlæggende løser det her forslag ikke de problemer, som de gamle har i hverdagen. Kommunerne får ikke 500 mio. kr. mere til ældreområdet. De får 500 mio. kr. til at lappe på de 650 mio. kr., som regeringen har tvunget dem til at skære i budgettet, og derfor er regeringens forslag altså lidt hult.

Socialdemokratiet ønsker at løse reelle problemer for de ældre og give dem mere frit valg.

Erstatningstimer, hvor hjemmehjælperen udebliver: Helt enig. Jeg synes, det er o.k., at man her siger, at der altså er en pligt. Det er næsten som taget ud af vores egen politik.

Frit valg til pleje i ældreboliger: I Socialdemokratiet har vi den opfattelse, at ingen ældre par skal skilles ad. Hvis det kun er den ene, der er visiteret til en egnet bolig, har vi den helt klare opfattelse, at kommunerne er forpligtet til at stille den egnede bolig til rådighed. Så der er vi faktisk også enige. Lad os bare få det præciseret.

Hvad så med regeringens forslag om frit boligvalg for ældre og handicappede over kommunegrænser og for den sags skyld over amtsgrænser? Jo, et ægtepar eller en enlig har nu ret til at vælge, hvor de vil bo, f.eks. på et ældrecenter. Det er sympatisk, men tilflytterkommunen kan melde fra. Og hvor er så det reelle frie valg henne?

Kl. 14.35

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Nu da jeg har forstået, at vi er enige om, at modtageren skal have et frit valg, så er det jo bare et spørgsmål om, hvordan man finder leverandørerne og holder styr på dem, for her siger Socialdemokratiet, at det her kan føre til for mange ti-

mer, der fragår i hjemmehjælpen, for stort bureaukrati. Socialdemokratiet har tidligere henvist til Odense og andre kommuner, der har foretaget udlicitering.

Så vil jeg spørge Socialdemokratiet: Kan man få Socialdemokratiet i tale, hvis man går ind på den tankegang og siger, at vi laver en model med færre leverandører, fordi det bliver en følge af en egentlig udlicitering, således at vi faktisk skærer timerne til administration/bureaukrati ned og så foretager en egentlig konkurrence/-udlicitering, hvor alle kommuner er tilpligtet til en sådan model? Det er en lille detalje, som jeg vil spørge Socialdemokratiet om – en ret vigtig detalje.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jeg vil faktisk så gerne til møde ovre i Socialministeriet med ministeren, hvor vi sætter vi os og drøfter det her igennem. Jeg mener ikke, det her er et spørgsmål om udlicitering. Det er et spørgsmål om, at kommunen finder en leverandør, et alternativ, men ikke 25 forskellige, der skal have hver deres pjecer, der skal sendes ud til de gamle. Hvad i alverden skal de bruge dem til? Jeg vil have penge til hjælp til timer i stedet for at bruge dem på bureaukrati og administration. Det er mit budskab.

Pia Kristensen (DF):

Dansk Folkeparti synes, at lovforslaget er positivt. Vi bifalder, at der først og fremmest sættes fokus på forholdene i hjemmeplejen. Formålet med lovforslaget er at skabe bedre rammer for en ældrepolitisk indsats, og det mener vi helt klart at forslaget lægger op til.

Det er positivt, at hjemmehjælpsmodtagere nu får mulighed for selv at vælge, hvilke personer der skal udføre de visiterede ydelser. Der er lagt op til en langt større fleksibilitet, så hjemmehjælpsmodtagernes individuelle ønsker og behov kommer i første række. Det er helt klart en væsentlig og medmenneskelig forbedring, at de pågældende personer selv kan vælge, hvilke opgaver der skal løses, og jeg vil sige: Det manglede bare.

Det er også væsentligt, at modtagere af hjemmehjælp nu får et retskrav på erstatning for aflyste timer. Det har været et problem i visse kommuner, at aflyste timer mere har været reglen end undtagelsen, og det kan ingen være tjent med.

Nu jeg står her, vil jeg egentlig gerne spørge socialministeren, om der er blevet etableret et sommerberedskab, så hjemmehjælpsmodtagerne kan gå en tryk sommer i møde. Det var godt nok et sidespring, men jeg mener, det er vigtigt at undgå de kaotiske tilstande, vi var udsat for sidste sommer.

Lovforslaget sikrer endvidere, at ældre får mulighed for frit at vælge en ældre- eller plejebolig på tværs af kommunegrænserne. Vi mener, at det er et stort fremskridt, at ægtefæller, samlevende og registrerede par kan blive boende sammen, når den ene bliver visiteret til et plejehjem eller botilbud. For visse er det en menneskelig tragedie at blive revet fra hinanden efter mange års samliv, så det er godt, at der nu bliver valgmuligheder på dette område.

Et sidste element i lovforslaget er, at der skal gøres op med de kommunale monopoler på levering af serviceydelser i hjemmeplejen, og det har Dansk Folkeparti faktisk ingen problemer med. Det, der er vigtigt for os, er, at det fortsat er den kommunale myndighed, der har ansvaret for at træffe de overordnede politiske beslutninger om indholdet i hjemmeplejen, at det påhviler kommunalbestyrelsen at fastsætte det kommunale serviceniveau og følge op på, at de politiske beslutninger føres ud i livet.

Afslutningsvis vil jeg sige, at der i forbindelse med de indkomne høringsvar selvfølgelig har rejst sig en del spørgsmål, som vi ønsker at få belyst i det kommende udvalgsarbejde.

Som sagt er vi positive over for forslaget, og vi ser frem til det kommende udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det fremgår af fremsættelsesskrivelsen til dette lovforslag, at det er et led i udmøntningen af finanslovaftalen for 2003 mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Jeg ville da blive glad, hvis Dansk Folkeparti kunne fortælle lidt mere om, hvad der står i finanslovaftalen for 2003, for den har vi jo ellers ikke hørt noget om endnu. Det har kun været 2002, vi har hørt om. Jeg ville da gerne høre, om man forventer, at der kommer flere penge i 2003, således at der også kommer noget hjemmehjælp ud af det.

Kl. 14.40

Jeg ville sådan set også gerne høre, om Dansk Folkeparti forventer, at der allerede i år med den halve milliard, vi har hørt om i forbindelse med finanslovaftalen for 2002, kommer mere hjemmehjælp til de ældre, som jo er det, der blev lo-

vet under valgkampen, eller om alle pengene kommer til at gå til bureaukrati.

Og så vil jeg gerne høre, for der står her i bemærkningerne til lovforslaget, at det kan være med til at skabe klarhed over, hvornår kommunalbestyrelsen agerer som leder af en leverandørvirksomhed: Er det Dansk Folkepartis opfattelse, at en kommune på nogle områder skal opfattes som en privat virksomhed og lede det som en privat virksomhed?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Lad mig sige til fru Line Barfod, at med hensyn til finanslovaftalen for 2003 må jeg blive fru Line Barfod svar skyldig.

Med hensyn til mere hjemmehjælp kommer det jo også an på, hvor mange penge der er til det. Det, vi ser som en fordel ved, at en ældre eller en handicappet kan vælge sin hjemmehjælp, er, at vedkommende selv kan beslutte, hvad der skal ske i den tid, hjemmehjælpen er i hjemmet. Det mener vi kan give en bedre kvalitet.

Jeg har snakket med ældre mennesker, som måske har en hjemmehjælp en halv time, men som har været utilfredse, fordi det ikke lige var det behov, den person ønskede at få dækket, mens hjemmehjælpen var der. Hvis den halve time var blevet udfyldt med noget andet, havde tilfredsheden med hjemmehjælpen måske været større.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg tror, at de fleste her er enige om, at der er behov for mere hjemmehjælp og for, at den ældre kan få større indflydelse på, hvad det er, hjemmehjælpen så skal lave, og hvad det er, man har behov for, den dag hjemmehjælpen kommer.

Jeg kan bare ikke se, at man får det opfyldt med det her forslag, tværtimod. Meningen er jo her, at kommunen skal udarbejde en række standarder og minuttyranni i endnu større omfang, end man har i dag, for hvordan skal man ellers kontrollere, at de private leverandører lever op til det, de skal for at få penge fra kommunen? Der skal jo være en kontrol med, at de offentlige midler bliver brugt på den rigtige måde. Så jeg kan ikke se, at det her forslag giver mulighed for en større fleksibilitet for de ældre.

Og så vil jeg gerne igen spørge, om det er Dansk Folkepartis opfattelse, at kommunerne skal til at opfatte sig som private virksomheder, når de leverer ydelser til borgerne.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg kan selvfølgelig godt begynde at gå i dybden og svare på de spørgsmål, men jeg tror, jeg helt overordnet vil sige, at Dansk Folkepartis holdning er, at vi godt kan tage nogle private leverandører ind sammen med det offentlige.

Og jeg tror, at hele denne diskussion er en ideologisk diskussion, og at Enhedslisten slet ikke bryder sig om noget, der er privat eller udlicitering.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan kort sige, at Enhedslisten synes, det er meget positivt, at ældre og handicappede har mulighed for selv at vælge private til at komme og arbejde i deres hjem – det kan være noget personligt, hvem der kommer – men det er der allerede i dag mulighed for. Det, der bekymrer os ved det her forslag, er det store bureaukrati, det lægger op til, uden at det giver en eneste hjemmehjælpstime mere til de ældre, der har behov for det.

Men igen: Mener Dansk Folkeparti, at kommunerne skal opfatte sig som private virksomheder, som det fremgår af bemærkningerne til det her lovforslag?

Og hvis Dansk Folkeparti mener det, er man så slet ikke skræmt af Farum Kommune, hvor man har set, at kommunen har opfattet sig som en privat virksomhed, og hvad det fører til, hvis man tror, at en kommune er det samme som en privat virksomhed og skal ledes på samme måde?

Formanden:

Hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

Da den konservative ordfører, fru Charlotte Dyremose, ikke kan være til stede her i dag, skal jeg herved afgive det konservative indlæg i behandlingen.

Kl. 14.45

Med dette lovforslag gennemføres et gammelt konservativt ønske om at give ældre mennesker mere selvbestemmelse i forhold til deres valg af hjemmehjælp.

Vi Konservative ønsker at bryde med systemtænkningen og i stedet sætte det enkelte menneske i centrum. Vi Konservative vægter nemlig respekten for menneskers forskellighed, respekten for den enkeltes ret til selv at vælge meget

højt. Dette lovforslag er derfor efter vores overbevisning både godt og rigtigt.

Vi Konservative lægger stor vægt på, at retten til at have indflydelse på sit eget liv skal gælde hele livet. Derfor skal ældre mennesker selvfølgelig have indflydelse på, hvem der skal komme i deres hjem som hjemmehjælper, ligesom den enkelte ældre skal have indflydelse på, hvordan hjælpen tilrettelægges.

Indtil nu har det været muligt for kommunale leverandører af hjemmehjælp at udføre opgaverne uden pres fra private udbydere. Dermed har der ikke været nogen mulighed for sammenligning. Med reel konkurrence på området vil også de kommunale udbydere blive tvunget til at overveje både kvalitet og pris på de ydelser, de tilbyder.

Med dette forslag får den enkelte ældre mulighed for selv at vælge, hvor han eller hun mener, at hjælpen tilbydes bedst muligt. Denne frihed til at vælge det bedste tilbud er vigtig for alle borgere i et samfund, men ikke mindst vigtig på et område, hvor der er tale om, at man skal lukke fremmede mennesker ind i sit hjem. Her skal man selvfølgelig have indflydelse.

Det er i det hele taget et godt forslag, der sætter det enkelte menneske og den enkeltes behov over systemtænkning.

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Villy Søvnald (SF):

Den afgørende lakmusprøve, jeg synes man skal forholde sig til, når man vurderer lovforslaget her, er, om man tror, der sammenlagt kommer mere hjemmehjælp ud af det. Hvis man tror på det, skal man selvfølgelig støtte det. Hvis man ikke tror på det, skal man lade være.

Det har været fremme i de korte bemærkninger, at allerede i dag kan man vælge en privat leverandør. Det gør man i Odense, det gør man i Græsted-Gilleleje og andre steder. Det er der altså ikke noget nyt i. Det kan man allerede med den eksisterende lovgivning. Det nye er, at man tvinger kommunerne ud i et bureaukrati, som jeg tror kommer til at sige sparto.

Jeg har forstået, at regeringen har bedt kommunerne om forslag til, hvordan man kan være med til regelforenkling. Jeg tror, hovedparten af kommunerne vil skrive ind om det her forslag, når de får det læst.

Jeg tror, det var Dansk Folkepartis åndelige ophav, nemlig Fremskridtspartiet, der advarede mod papirnussere i stor mængde, som levede af

at flytte papirstakke rundt. Jeg tror, de får rige muligheder med det her forslag.

Vi er fra SF's side imod et indgreb i det kommunale selvstyre, der tvinger kommunerne til at entrere med private firmaer, uanset om kommunerne synes, det her er en god idé eller ej.

De kommuner, hvor ældreplejen i dag fungerer glimrende, hvor kommunalbestyrelsen synes, den fungerer godt, hvor ældrerådet fungerer godt, og hvor det kører fint, skal nu ud i et bureaukratisk cirkus. Af hensyn til hvem? Af hensyn til at tilfredsstille Venstres og De Konservatives nyliberale handelsskoleteorier om udlitcitering. Jeg synes, det er meget at plage danske kommuner med på én gang, bare fordi vi har en regering, der er så stærk i sin nyliberale tro.

Det andet punkt i lovforslaget er, at fleksibiliteten øges, så den ældre får større indflydelse på, hvordan hjemmehjælpen skal bruges. Det er vi jo enige i. Vi åbnede selv op for det sidste år, da vi forhandlede finanslov, dog blot med den bemærkning, at fleksibilitet jo også forudsætter, at der er en vis overskudsmængde af hjemmehjælp at øse af. Hvis man er i den situation, at man som ældre modtager 1 times hjemmehjælp hver 14. dag til rengøring f.eks., så er fleksibilitetsmulighederne jo begrænsede, og derfor hænger den diskussion også sammen med ressourcediskussionen som sådan, men det har vi selvfølgelig ikke noget imod. Vi har selv været med til at presse på for øget fleksibilitet.

Det tredje punkt er, at det tydeliggøres, at den ældre skal have den hjælp, der er truffet afgørelse om. Det har vi tidligere også givet udtryk for, at det er i fuldstændig enige i.

Det fjerde punkt drejer sig om, at den ældre skal kunne vælge plejebolig på tværs af kommunegrænserne. Helt fint. Det hænger jo bare igen sammen med nogle materielle forhold som baggrund for det.

Kl. 14.50

Jeg har forstået, at der er meget stor tvivl om, i hvor høj grad kommunerne vil gennemføre den planlagte udbygning, de havde på ældreområdet, fordi de jo bliver tvunget til at aflevere en milliard, fordi regeringen klemmer kommunerne så hårdt økonomisk, som tilfældet er.

Jeg hørte i Radioavisen formanden for Kommunernes Landsforenings miljøudvalg, Johannes Poulsen, sige, at det ville betyde, at man udskød en masse planlagt ældreboligbyggeri. Se, hvis nu man gør det, så er det jo meget fint, at ældre er udstyret med en flytteret, men hvis flytteretten skal foregå til boliger, der ikke eksiste-

rer, så er der jo ikke så meget ved at være udstyret med den frihed.

Derfor synes jeg, at regeringen arbejder med to hænder, hvor den ene hånd ikke ved, hvad den anden gør. Socialministeren lover pæne ting – det synes jeg der er al mulig grund til at kvittere for – mens finansministeren holder kommunerne i en utrolig stram snor, der betyder, at de materielle baggrunde for det, socialministeren foreslår hele tiden, ikke eksisterer.

Jeg tænker også på, at når man nu vil tvinge kommunerne endnu længere ned til en vækstrate på 0,7 pct., hvor man i de foregående år har været oppe på 2,2 pct. altså det tredobbelte, er det meget fint at vedtage smuk lyrik, men jeg tror, virkeligheden er en ganske anden. Derfor er SF's samlede vurdering, at når vi kommer frem til årsskiftet, vil der ikke være flere penge inden for ældreområdet. Der vil være færre penge sammenlagt. Det vil blive meget mærkbart.

Den fremgang i ældreboligbyggeriet, der var udsigt til, har regeringen selv valgt at bremse.

Vi er ikke tilhængere af ideologisk begrundede udlitciteringsraids, og vi bryder os ikke om en så voldsom bureaukratisering, som der her lægges op til, og med de begrundelser kan vi ikke støtte forslaget.

Jeg har så bare et afsluttende spørgsmål til ministeren, nemlig: Vil ministeren ikke godt bekræfte, at hun vil indhente høringssvar fra alle danske ældreråd om, at det her er noget, de længes meget efter?

Margrethe Vestager (RV):

Som vi læser det her forslag, er det eneste interessante i det åbenheden i forhold til kommunernes ambitioner i forhold til kvaliteten af ældreplejen. For os at se er der ingen tvivl om, at det er en god ting. Det er en god ting, at borgerne i kommunen kan finde ud af, hvad det er kommunalbestyrelsen beslutter, hvilket ambitionsniveau den har, hvordan den vil håndtere det. Det vil givetvis i sig selv give anledning til en større bevidsthed om, hvordan opgaverne faktisk udføres, og hvordan man kan forholde sig til det i det lokale demokrati.

Vi lægger afgørende vægt på, at det ikke er kommunerne, der er forpligtet til at stille flere leverandører til rådighed, men at det er leverandører, som skal melde sig i forhold til de kvalitetskrav, som kommunen opstiller, og som dermed kan komme til at levere ydelser til kommunens borgere. Det vil forekomme helt urealistisk at forestille sig, at kommunerne selv skulle ud

og finde alternative leverandører, som kunne stille sig til rådighed, hvis disse ikke selv er til stede.

I øvrigt må man notere sig, at det nok snarere vil være flere kommunalleverandører, der vil melde sig, hvis det da er tilladt, fordi de kan stille op i forhold til de krav, man må forvente der vil blive lavet, jf. f.eks. forslaget bemærkninger, krav om arbejdsmiljø, krav om personalepolitik, krav til uddannelsesmæssig baggrund, krav til praktikpladser – udmærkede relevante krav til enhver, som vil udføre virksomhed af denne type.

Da ministeren har tilkendegivet, at der ikke er plads til discount i ældreplejen, antager jeg, at ministeren også vil følge op på både kommunale og private leverandørers krav, da de fire ting, jeg lige har nævnt, er nævnt i bemærkningerne som kanbestemmelser.

Når det er afgørende, er det jo, fordi fremtiden for ældreplejen betinges af, at vi har ordentlige uddannelsesforhold for dem, som skal virke inden for ældreplejen. Selv om vi har lavet en reform af social- og sundhedsuddannelserne både på hjælper- og assistentniveau, som er perspektivrig og velfunderet, er det stadig væk afgørende, at man har ordentlige vilkår for de elever, som har interesse for at virke inden for området.

Hvis ikke man er meget præcis i forhold til at stille krav netop om uddannelsespladser, risikerer vi at tabe det meget positive potentiale, der faktisk er i reformen, og som meget gerne skulle gøre hele uddannelsesbaggrunden bedre for dem, som virker inden for ældreplejen.

Vi savner dog en meget grundlæggende dokumentation for, at både hjemmeplejen i sig selv, ydelsen af erstatningstimer og det almindelige tilsyn er så ringe, at det kan retfærdiggøre det bureaukrati, der indføres med lovforslaget. Det er jo næsten uden ende, hvad der skal udfyldes af papirer i forhold til dette lovforslag: specifikke tilsynsrapporter, generelle tilsynsrapporter, opsamlende tilsynsrapporter, kvalitetskrav, kontrol osv., osv., osv.

Kl. 14.55

Det står jo allerede i bemærkningerne skrevet, at kommuner er forpligtet til at yde erstatningshjælp. Det står soleklart i bemærkningerne, at det allerede i dag er sådan, at kommunen, når den har afgjort, hvor meget hjemmehjælp den enkelte skal have, giver den enkelte et retskrav på, at den hjælp faktisk bliver ydet, herunder også at aflyste timer bliver erstattet.

Jeg synes, det er interessant, at man ikke ønsker at følge op på den nuværende lovgivnings helt klare regler, men i stedet for vælger at betale kommunerne for at gennemføre noget, de allerede i dag er forpligtet til at gøre. Det synes jeg skaber en helt ny, interessant præcedens i forhold til at få kommunerne til at følge eksisterende lovgivning. Og det er jo faktisk ikke småpenge, vi taler om, det er ret store millionbeløb.

Vi spørger også til realiteten i brugernes indflydelse, da forslaget netop udtrykkeligt ikke ændrer ved selve visitationen til hjemmehjælp og hjemmepleje. Det er jo her, hunden ligger begravet, for vi ved udmærket, at kommunerne er præcise, måske også nogle steder hårde, i deres vurdering af den enkelte ældres behov. Derfor er der ikke meget at give af. Der er ikke særlig meget fedt, om noget, i kommunernes tildeling af hjemmehjælp. Derfor må man sige, at der vil være begrænset realitet i brugerens indflydelse på udførelse af opgaven, fordi det faktisk kun er det mest nødvendige, som gennemføres. Og så længe der ikke er flere ressourcer til ældreplejen i det hele taget, er der grundlæggende ikke nogen forandring.

SF stillede et relevant spørgsmål: Vurderer man, at der kommer mere hjemmehjælp ud af det? Vi vurderer ikke, at der reelt kommer mere hjemmehjælp ud af det, men vi har et svagt håb om, at åbenheden vil gøre hjemmehjælpen bedre. I hvert fald går vi positivt til udvalgsbehandlingen.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten kan ikke støtte dette forslag. Det virker for os fuldstændig tåbeligt at bruge 1½ mia. kr. ekstra på ældreområdet til administration og profit. Det ville være meget bedre at bruge pengene til bedre service til de ældre, bedre ansættelsesforhold og bedre uddannelses- og efteruddannelsesmuligheder, således at vi kunne tiltrække flere til faget.

At pålægge kommunerne at indgå aftale med et hvilket som helst firma, der lover at leve op til de kommunale kvalitetsstandarder, er et meget vidtgående indgreb i det kommunale selvstyre.

I stedet for at koncentrere sig om at tilrettelægge servicen til borgerne bedst muligt skal kommunerne nu bruge uanede ressourcer på at tjekke firmaers tilbud, udarbejde informationsmateriale og kontrollere, at hjælpsmodtagerne, de ældre, faktisk får den hjælp, som de er blevet visiteret til.

I landets store kommuner kan man frygte, at borgere med behov for hjælp efter visitationen skal forholde sig til et katalog på størelse med det hedengangne Daells Varehus' julekatalog, når de skal tage stilling til, hvem de vil vælge som leverandør. Det er virkelig forbrugerismen ført ud i sin yderste konsekvens.

Enhedslisten ønsker også, at den enkelte borger får bedre mulighed for selv at være medbestemmende. Men netop meget specificerede kvalitetsstandarder er direkte ødelæggende for fleksibiliteten. Hvis man skal kontrollere, at borgeren faktisk får den hjælp, som vedkommende er visiteret til, er der netop behov for at specificere ydelserne i detaljer. Der er fare for et rent minuthysteri, hvor borgerens mulighed for selv at tilrettelægge hjælpen sammen med hjælperen ikke er mulig.

Vi ønsker en fleksibilitet, hvor man erkender, at ingen dage er ens, og at den bedste hjælp altid er den, der tilrettelægges i samarbejde med den, der skal yde hjælpen. Det er umuligt at se, om de firmaer, kommunen indgår aftaler med, skal kunne levere alle afarter af ydelser for at være aftaleberettiget. Skal man kunne levere både praktisk og personlig bistand med facetter som nødkald, natakutberedskab osv., eller kan man nøjes med at byde på en enkelt lille del af opgaven?

Hvis en borger vælger en privat leverandør, er det jo stadig væk kommunens ansvar, at den ældre får den hjælp, som vedkommende er visiteret til. Hvis firmaet svigter, skal kommunen altså have et nødberedskab, der kan tage over, for gamle fru Jensen med den våde ble kan ikke vente på, at kommunen og firmaet slås om, hvem der har fejlet, det får hun bare en endnu mere våd ble af, mens hun venter.

Kl. 15.00

Kommunerne skal altså bruge øget tid på bureaukrati, minuthysteri og kontrol og samtidig sikre, at der er et nødberedskab. Skrækscenariet er tydeligt: Der bliver mindre hjælp til hver enkelt borger, fordi ressourcerne bindes i administration og profit til de private virksomheder.

Vi kan ikke forstå, hvorfor regeringen ikke i stedet koncentrerer sig om at definere nogle mindstestandarder, som kommunerne skal leve op til, og så lade den enkelte kommunalbestyrelse selv bestemme, hvordan den vil tilrettelægge hjælpen, og helst i et samarbejde med de ansatte.

Den største udfordring på hjemmeplejeområdet er faktisk personalemangelen. Det er svært at rekruttere elever til social- og sundhedsud-

dannelsen, og det er svært at fastholde personalet i sektoren. Nedslidningen er enorm, hvilket ses af sygefravær, antal af arbejdsulykker og personalegennemstrømningen. At give både de ansatte i kommunerne og de private firmaer mere tryghed i ansættelsen – for det bliver jo konsekvensen at et helt frit leverandørvalg – gør ikke branchen mere attraktiv. Ingen leverandør kan jo være sikker på, hvor mange kunder man har, og derfor heller ikke give personalet den fornødne tryghed i ansættelsen.

Mange forskellige leverandører er ødelæggende for det tværfaglige samarbejde, der bør være en hovedhjørnesten. Samarbejdet – mellem socialrådgiverne på pensionskontorerne, ergo- og fysioterapeuterne, hjemmesygeplejerskerne, social- og sundhedshjælperne, de, der laver de forebyggende samtaler, og de praktiserende læger – bliver om ikke umuliggjort så i hvert fald besværliggjort, når ydelserne spredes ud over et utal af leverandører.

Allerede med de nuværende regler, som vi har været inde på tidligere, kan en modtager af praktisk bistand jo godt selv vælge sin leverandør, hvis kommunen godkender vedkommende, men det er begrænset, hvor mange der vælger det. Så taberne i det leverandørcirkus, vi nu skal se, bliver de borgere, der har aller mest behov for hjælp, og så de ansatte.

Borgerne ønsker tryghed og sikkerhed i leverancerne. De vil kunne være sikre på at få hjælp, når de har brug for det. Og så ønsker de mere fleksibilitet; mulighed for at vælge at gå en tur i stedet for at få støvsuget eller vælge hoved rengøring af badeværelset og til gengæld droppe noget andet. Kort sagt: At de selv fra gang til gang kan aftale med hjælperen, hvad der er mest behov for den dag.

Frit valg af leverandører er ikke til gavn for de borgere, der har brug for hjælp. Det er et rent ideologisk stunt, hvor markedskræfterne slippes løs, uden at man har gennemskuet konsekvenserne, og uden at man har taget udgangspunkt i at definere, hvad problemet er, og hvordan vi bedst muligt løser det.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Enhedslistens DDR-samfund, hvor der skal være én leverandør af alt fra vugge til krukke, er Venstre ikke tilhænger af.

Jeg vil bare stille et spørgsmål til fru Line Barfod. Hun sagde: Hvis den private leverandør svigter, er det alligevel kommunerne, der skal

tage over. Så må jeg spørge, som situationen er i dag: Hvis kommunen svigter, hvem skal så tage over?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

I dag er det kommunen, der skal sikre, at hjælpen bliver ydet. Desværre sker det ikke altid. Netop derfor er der behov for flere ressourcer; der er behov for flere til at komme ud i hjemmene og yde den nødvendige hjælp.

Det er det problem, der gang på gang er blevet påpeget. Men det forslag, der ligger her fra Venstre, løser ikke problemet. Det bruger penge på bureaukrati i stedet for at bruge penge på hjemmehjælp.

I f.eks. Skævinge, hvor man har ladet hjemmehjælperne og de ældre selv organisere arbejdet, og andre steder, hvor man har gjort noget tilsvarende, har man kunnet fjerne en række af mellemlederne og bureaukratiet og fået mere hjemmehjælp ud til de ældre. Det er den type forslag, vi har behov for i stedet for. De kan sikre den hjælp, der mangler.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det svar var vindsteg og luftfrikadeller. Det er jeg ked af at måtte sige. Jeg spurgte: Hvad sker der, hvis kommunen svigter? Fru Line Barfod sagde: Bare giv dem nogle flere penge, så svigter de ikke, for det er det, der er det generelle problem.

Man kan da sagtens forestille sig, at man har en kommunal organisation i København og andre steder – jeg tør næsten ikke sætte navne på, for så bliver vi ikke så gode venner – hvor vi har set det ene svigt efter det andet. Her laver vi et system, hvor vi forpligter folk til, at de ikke kan svigte, for så bryder de en kontrakt. Hvis de alligevel gør det, så er der nogle andre, der kan levere det. Vi laver et sikkerhedsnet, der er meget større, plus at vi sender mange flere penge ud til de ældre nu.

Kl. 15.05

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Pengene bliver jo netop ikke sendt ud til de ældre. Pengene bliver sendt til bureaukrati og kontrol og til, at private firmaer skal tjene på det. Der bliver jo ikke flere social- og sundhedsassistenter, hjemmehjælperne eller hjemmesygeple-

jersker, fordi man bruger private firmaer i stedet for at have kommunale løsninger.

Selvfølgelig skal vi have rettet op på, at der er nogle kommuner, der svigter. Der er ikke nogen ældre, der skal sidde uden den hjælp, de har behov for. Men netop derfor er der behov for at bruge penge på at ansætte hjælpere, så der er hjælpere nok til at yde den hjælp, der er behov for. Det må sikres, at der er den fornødne uddannelse af dem, der skal være, og at de har ordentlige arbejdsforhold, så de ikke bliver slidt ned og flygter fra faget som i dag. Det er der behov for at bruge penge på i stedet for at bruge pengene på bureaukrati, som det her forslag går ud på.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det må jeg sige. Der er jo lige sat ½ mia. kr. af til det her formål.

Jeg vil spørge fru Line Barfod: Har Enhedslisten ikke set, at der i forslaget opereres med, at der bliver fastsat en takst, som gælder, og som er udregnet efter de kommunale takster, og den er fælles for alle. De kommunale skal levere til den takst, og de private skal levere til den takst. Man skal levere den samme minimumsstandard kommunalt som privat. Så går pengene jo ikke til profit og bureaukrati og en hel masse ting. Hvis der var nogle penge, der skulle gå til profit – det kunne man forestille sig – så er jeg i hvert fald sikker på én ting, nemlig at man leverer nøjagtig det samme, som den kommunale leverandør skal levere for at kunne være med her. De private skal kunne levere minimum det samme som de kommunale for at kunne være med her. Det er sådan, forslaget er skruet sammen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Forslaget er skruet sådan sammen, at kommunerne skal udarbejde en række kvalitetsstandarder, og de skal udarbejde oplysninger om, hvor mange minutter hver ældre skal have hjemmehjælp. Derefter skal de kontrollere, at de private firmaer også yder hjælp i de minutter og den hjælp, der er sat af. Så de her standarder vil kommunen skulle bruge en masse kræfter på at udarbejde, og bagefter skal den kontrollere, at firmaerne overholder dem. Den tid, man bruger på det, kunne man i stedet bruge på hjemmehjælp ude hos de ældre.

Det er det, vores kritik går på, altså at der er behov for mere hjælp til de ældre i stedet for

mere tid brugt på bureaukrati og oven i købet på et område, hvor det i forvejen mange steder har vist sig, at man kan ændre på opbygningen, så man i stedet for at bruge kræfter på mellemledere, der sidder og laver bureaukrati og kontrol, bruger kræfterne på hjemmehjælpere, der kommer ud til de ældre. Det er det, vi synes man skulle bruge tiden på i stedet for.

Hvis Venstre vil være med til at se på det i stedet for det her bureaukratiforslag, så vil vi gerne være med.

Tove Videbæk (KRF):

Dette forslag vil give de ældre lidt friere valg over deres egen tilværelse. De vil kunne vælge, hvem de vil have indenfor til at hjælpe dem enten personligt eller med praktiske gøremål. Men rigtig mange ældre er godt tilfredse med den kommunale hjælp, og det er heldigvis sådan, at der er mange solstrålehistorier rundt om i kommunerne. Mange ældre er særdeles glade for og tilfredse med deres hjemmehjælpere.

Men vi ved også, at der har været problemer mange steder. Der er problemer med, at hjælpen udebliver, og der bliver ikke kompensaret. Der er problemer med, at kun det halve bliver udført, fordi der ikke er tid nok. Der bliver sendt nye hjælpere alt for ofte. Alt dette gør de ældre utrygge, og det er næsten det værste.

Vi ved også, at i de kommuner, hvor de ældre har kunnet vælge mellem en kommunal og privat hjælp, er tilfredsheden helt i top. Og her kan man nævne bl.a. Herning Kommune, Skive, Odense, Græsted-Gilleleje, og der er mange andre. Så selv om langt de fleste ældre også fremover vil holde fast ved den kommunale hjælp, vil det her være et ekstra plus for de ældre selv at kunne vælge lidt friere. Det er da også det mest anstændige over for de ældre, at de ikke kun har én mulighed at vælge imellem. Sådan som det er dér, hvor der kun er den kommunale hjælp, kan de enten sige ja til det, der tilbydes, eller også får de slet ingenting. Det er da ikke værdigt.

Omsorgsorganisationernes Samråd, OS, siger i sit høringssvar, at i deres medlemskreds er der en række sociale organisationer, bl.a. mange med kirkelig forankring med meget lang tidsmæssig erfaring med plejehjemsdrift og varetagelse af integrerede hjemmeplejeordninger. Og for dem vil loven betyde en reel mulighed for at kunne tilbyde ældre mulighed for at vælge omsorgsgivere, der har et idé- og værdigrundlag,

der stemmer overens med de pågældende ældres egne holdninger og værdier.

Kl. 15.10

I Dansk Handicap Forbunds høringssvar gøres der opmærksom på, at det er vigtigt, at der også i forslaget tilføjes klare tidsgrænser for levering af erstattningshjælp. De mener f.eks., at der vedrørende personlig pleje under ingen omstændigheder må gå mere end 1 døgn fra aflysninger, og hvis det handler om hjælp til nødvendige praktiske opgaver, bør der ikke gå mere end 2-3 dage fra aflysningen.

I lovforslaget står der, at »kommunalbestyrelsen har pligt til at tilbyde«. I den tidligere lov stod der, at »kommunen sørger for tilbud«. Det ser jeg som en klar præcisering og en opstramning over for kommunerne vedrørende hjælpen til de ældre. Nu skal de ikke længere bare »sørge for«, men nu har de »pligt til«, og det hilser jeg meget velkommen.

Men hvad gør vi der, hvor kommunerne alligevel ikke lever op til den pligt? Vi har tidligere her i salen diskuteret sanktionsmuligheder over for kommuner, der ikke løser de kommunale opgaver i overensstemmelse med lovgivningen.

Det er jo ikke rimeligt at stramme lovgivningen yderligere op på en sådan måde, at det går ud over alle, også de kommuner, der til punkt og prikke lever op til lovgivningen. Derfor burde vi nok også få nogle sanktionsmuligheder over for de kommuner, som gentagne gange overtræder loven og undlader at give deres borgere de serviceydelser, som de via lovgivningen har krav på.

Kommunens afgørelse efter den konkrete individuelle vurdering skal skriftligt meddeles den ældre, og der skal også være en begrundelse for beslutningen. Der skal også udarbejdes et skema, så man helt præcist ved, hvad det er, man tilbyder eller tildeler den ældre.

Vedrørende dette siger Pårørandegruppen for svage ældre, at det er vigtigt, at der er mulighed for at inddrage nærmeste pårørende, når dette skema skal udfyldes, i lighed med de plejeplaner, som ifølge stk. 3 skal udarbejdes for beboere på plejehjem. Og Ældre Sagen mener, det er nødvendigt, at der i forbindelse med afgørelsen også oplyses om den tid, der er afsat til udførelse af den pågældende hjælp. Det er jo især nødvendigt, hvis man tænker på fleksibiliteten og tænker på at kunne bytte mellem ydelser fra gang til gang. Så er man nødt til at vide: Hvad er der sat af af tid til det? Også hvis man skal have

erstatningstid i forbindelse med aflysninger og flytninger.

Der står også i forslaget, at kommunalbestyrelsen får pligt til at indgå kontrakt med de eventuelle private leverandører af hjemmehjælpere. Det er jo også en lettelse for de ældre, for hvis de selv skulle til at spille arbejdsgivere og selv vurdere kvalitet og pris op imod hinanden, ville ikke ret mange af dem have muligheder for at vælge dette. Den ældre får også en oversigt over, præcis hvem der skal kontaktes, så også dette er godt.

Et rigtigt godt forslag helt igennem, som gør tilværelsen lidt lysere og lidt skønnere for de ældre i Danmark, og Kristeligt Folkeparti støtter det.

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil gerne sige tak for en god debat. Jeg synes, at der har været nogle positive takter i debatten, og så har der været nogle forventelige politiske indvendinger imod det her forslag.

Jeg synes jo, at det er lidt ærgerligt, at man ikke er mere fordomsfri og er med til at prøve nogle nye ting, som gerne skulle føre til en bedre ældrepleje i den sidste ende. Men sådan er det jo tit, når man har paraderne oppe, fordi forslagene kommer fra nogle partier, der typisk er modstandere. Det må vi så leve med.

Men jeg vil da gerne starte med at rose fru Grete Schødts for den meget positive ånd i indlægget, for fru Grete Schødts kunne godt se, at det er meget, meget vigtigt, at vi får et friere valg af pleje- og ældreboliger; at der bliver pligt for kommunerne til genoptræning; at vi får en mere fleksibel hjemmehjælp, hvilket også er en videreførelse af det, den socialdemokratiske ledede regering var med til at indføre; og at der skal gives erstatningstimer.

Så var der hele diskussionen om, at man skal byde private leverandører indenfor. Der opfattede jeg det sådan, at fru Grete Schødts foreslog en lidt anden model, nemlig at man godt må sige, at der skal private leverandører ind, og at kommunerne har en forpligtelse til at lukke dem ind, men det, fru Grete Schødts er lidt nervøs over eller i hvert fald ikke særlig glad for, skulle være den her administration, det skulle føre til i kommunerne.

Hvis man skulle til at godtage en hel masse leverandører, ville der blive meget arbejde med at skulle godkende dem og sikre, at informationsmateriale kommer ud til de ældre. Jeg tror nu ikke, at det arbejde vil blive så omstændeligt,

som fru Grete Schødts tror, men jeg er da meget åben over for at diskutere en anden model. Det er jo en del af det politiske liv, at man prøver at tale sig til rette og ser, om man ikke kunne blive enig om nogle ting. Jeg synes, at det socialdemokratiske udspil lyder interessant, og derfor er jeg da også parat til at tage et møde, hvor vi snakker videre, om vi kunne blive enige om en model.

Kl. 15.15

Så vil jeg sige tak til fru Pia Kristensen, som synes, at det er en god forbedring, at de ældre selv kan vælge, hvem der skal udføre hvad.

Så er der et spørgsmål om sommerberedskab, og der er det heldigvis mit indtryk, at langt de fleste kommuner er kommet over det, at man ikke kan yde den hjælp, der er nødvendig i sommerperioden. Der har været nogle, der har været udsat for uheldige pressehistorier, mange klager i den periode, og det har lært dem, at det går ikke. Derfor er man faktisk blevet god til i de enkelte kommuner at sikre sig, at der også er hjælp at få i sommerperioden.

Så vil jeg gerne sige tak til den konservative ordfører, der netop i sit indlæg lagde stor vægt på, at man skal have indflydelse på sit liv hele livet. Det er jo det, det her drejer sig om. Hvorfor skal man, blot fordi man bliver ældre, kun have ét valg? Hvorfor må man ikke fortsætte som hidtil i livet, hvor man har kunnet vælge ligesom i dag, hvor vi f.eks. skal vælge daginstitutionspladser til vores børn? Så er vi da også meget interesserede i at gennemgå de kommunale tilbud. Er der en skovbørnehave, hvis det er det, vi gerne vil have? Er der en børnehave, der lægger vægt på musik, så kan det være den, vi vælger til vores børn. Hvorfor må ældre dog ikke få lov til at vælge selv? Det er selvfølgelig det, der er det eneste rigtige, og det er det, vi foreslår med det her forslag.

Så er der jo SF. Jeg synes, det er lidt paradoksalt, at hr. Villy Søvnald er så interesseret i, at vi skal få de høringssvar fra de ældreråd, vi har etableret rundt omkring. Det er vist ikke alle kommuner endnu, der har det, selv om de efter loven skal have et ældreråd, men der er jo ca. 275 i hele landet.

Jeg synes, det er et lidt underligt spørgsmål, hr. Villy Søvnald rejser, om man ikke er tilfreds nok i dag, netop fordi hr. Villy Søvnald her i morges i radioavisen kommenterede en undersøgelse, som man må gå ud fra at hr. Villy Søvnald har kendskab til, der viste, at i de kommuner, hvor man havde et offentligt og privat samspil, var brugertilfredsheden øget markant.

Det kan godt være, at det ikke er noget, man efterspørger, men det viser sig faktisk, at i de 17 kommuner, hvor man har lukket private leverandører ind, er brugertilfredsheden steget. Det hænger selvfølgelig sammen med, at når kommunen skal gøre klar til at lukke private leverandører ind, bliver de nødt til at gennemgå deres egne tilbud: Udfører vi det nu også på den måde, som vi stiller krav om at de private skal udføre det på? Hvis vi stiller krav til de private om, at der, hvis de aflyser, skal være erstatningstimer med det samme, skal vi så også selv tilbyde det?

Det vil sige, at man får forbedret sit kommunale tilbud, idet man forbereder sig til at lukke private ind. Og så kommer der private ind. Ældre får mulighed for at vælge. Det kan godt være, at de ikke gør det, men bare det, at man ikke er i en fastlåst situation, det, at man har mulighed for at vælge, øger jo i sig selv tilfredsheden, og sådan skal det selvfølgelig være. Det kan ikke passe, at fordi man er kommet i en situation, hvor man har en funktionsnedsættelse, må man finde sig i kun ét tilbud.

Så blev der sagt, at det her forslag jo bare var sådan et, vi ville have, fordi vi skulle køre et nyliberalt skoleridt. Jeg tror, det var den formulering, der blev brugt. Så må jeg jo spørge, hvorfor borgerne skal udsættes for SF's forstokkethed og betonsocialisme. For det er jo det, SF ønsker at udsætte borgerne for.

Med hensyn til økonomien og de 500 mio. kr., der tilføres området, er hr. Villy Søvndal også meget bekymret, fordi der er en risiko for, mener ordføreren, at man vil give med den ene hånd og tage med den anden.

Men vi har sikret os i den aftale, vi har lavet med kommunerne, at vi skal se en tilvækst. Vi ved jo, hvordan budgetterne ser ud nu, og vi kan aflæse, hvordan pengene er blevet brugt efterfølgende. Det vil sige, at vi altså holder snor i, om pengene er blevet brugt i ældresektoren, som det er meningen at de skal. Det ved kommunerne godt, og det har jeg en klar forventning om at kommunerne derfor også følger og er opmærksomme på.

Så var jeg også glad for den radikale ordførers indlæg. Ordføreren synes, det er en god ting, at der bliver en øget synlighed, og det er jo netop også det, der er det fremragende ved det her forslag. Én ting er, at der kan komme et frie valg, at der kan komme flere leverandører, en anden ting er, at kommunen øger sin synlighed i forhold til borgerne, at man følger de politiske

mål, gør dem synlige i forhold til borgerne, så de ved, hvad det er, der bliver lagt vægt på i denne her kommune, og hvad det er, de kan forvente; det i sig selv er jo en god ting at komme i gang med.

Kl. 15.20

Jeg er også glad for, at den radikale ordfører var tilfreds med, at leverandørerne selv skal melde sig, så kommunerne ikke skal ud med laso og finde leverandørerne selv. Vi regner faktisk med, at der er mange leverandører, der vil skyde op, også i de mindre befolkede områder, for det er jo oplagt, at en måske i dag offentligt ansat hjemmehjælper vil prøve kræfter med det at være selvstændig og måske starte sit eget firma og dermed være med til at yde en god service i forhold til de ældre, der bor i et afgrænset område.

Jeg er også fuldstændig enig med fru Margrethe Vestager i, at det er afgørende, at der følges op på de kvalitetskrav, som man ifølge det her lovforslag kan stille til leverandørerne, netop med hensyn til arbejdsmiljø, uddannelse af social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. Det er jo afgørende for, at vi har personalet i fremtiden.

Så var der lidt mukken over, at man med det her præciserer, at der skal gives erstatningshjælp. Sådan er reglerne jo allerede i forvejen, og så kan man jo spørge, hvorfor man så ikke var bedre til i den tidligere regering at følge op på de kommuner, hvor det var åbenlyst, at der var problemer med de erstatningstimer, der ikke blev givet. Der mener jeg: Får vi kendskab til det efter det her, jamen så må de jo meldes til tilsynsrådet, eller vi må finde andre sanktionsmuligheder. For det er en alvorlig brist, hvis man ikke giver de ældre de ydelser, de har krav på.

Så var der jo den helt fantastiske ordførertale fra fru Line Barfod, som var meget som forventet – og dog, for jeg synes trods alt, at Enhedslistens ordfører tit er meget konstruktiv og tit tænker på borgernes ve og vel og har det som udgangspunkt. Men her var jeg virkelig skuffet, for jeg synes der ligesom var en prioriteret liste, hvor fru Line Barfod åbenbart synes, at først skal vi tage hensyn til kommunerne, og så skal vi tage hensyn til de ansatte, og så til allerallersidst kommer dem, det hele drejer sig om, nemlig de ældre.

Det synes jeg var ret slående, for en stor del af indlægget handlede om det her overgreb, vi nu gør i forhold til kommunerne, hvordan vi tvinger dem til at byde de her leverandører inden-

for, og alt det administrative bøvvl, de skal i gang med – hvor er det synd for dem!

Så er der de ansatte, og der er jeg helt enig i, at dem skal vi tage hånd om. Vi skal sikre, at der er et godt arbejdsmiljø. Vi skal sikre, at de har frihed, og det føler jeg også at vi giver dem med det her forslag, hvor de får mulighed for at tilrettelægge deres eget arbejde i højere grad, end der er mulighed for i dag.

Og så til sidst kom hensynet til de ældre, hvor jeg jo synes, det er helt afgørende, at man som ældre voksent menneske får lov til at vælge selv.

Fru Line Barfod var også meget usikker på og havde problemer med, at kommunerne skulle sende sådan et Daells Varehus' julekatalog ud til de ældre. Ja, gid det var så vel, for så ville der virkelig være en skov af private leverandører, der ville melde sig under fanerne. Jeg tror dog ikke helt, vi kan forvente, at de vil komme i det antal, og jeg er også tilfreds med, at der bare kommer ét par stykker i hver kommune. Så jeg tror altså ikke, at det er det, der bliver problemet, at man skal sidde med sådan et katalog og præsentere det for de ældre. Jeg tror faktisk, det vil være rimelig overskueligt, og med den ny teknologi og tekstbehandling, vi har i dag, tror jeg ikke, at det kan blive kommunernes største problem at sikre sig, at den her information kommer ud til de ældre.

Så taler fru Line Barfod også om, at der skabes usikkerhed, når private kommer ind. Men det er jo netop lige præcis det modsatte, der er tilfældet med de erfaringer, vi har fra udlandet, med de erfaringer, vi har fra de 17 kommuner, der allerede bruger private. Det er det stik modsatte billede, der tegnes, fordi de private i mange tilfælde er bedre til at sikre, at det er den samme person, der kommer i den ældres hjem gentagne gange. Der er mere kontinuitet i den service, man giver til de ældre. Så det er fuldstændig forkert at sige, at der skulle skabes en usikkerhed.

Hvor det tidligere har vist sig, at kommunerne er mindre stabile, at deres leverancesikkerhed ikke er særlig god, viser det sig faktisk, at når der kommer private ind, bliver den lige pludselig meget bedre. Det synes jeg er væsentligt at tage med, og det er altså nogle fakta, man ikke kan sidde overhørig. Det er ikke gætterier. Det er fakta. Og det vil jeg meget gerne have Enhedslisten til at forholde sig til.

Så vil jeg selvfølgelig også sige tak til Kristeligt Folkepartis ordfører for det positive indlæg. Jeg er fuldstændig enig i de takter, der blev givet udtryk for, og glæder mig til et samarbejde.

Jeg glæder mig i øvrigt til et konstruktivt udvalgsarbejde fra alle Folketingets partier, for jeg synes, det her er så vigtig en sag, at der ikke bør gå politik i den.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil da gerne takke socialministeren for den ros, hun kom med. Men så beklager jeg, at socialministeren åbenbart ikke helt forstod, at det faktisk *var* de ældres behov, der var udgangspunktet for Enhedslistens bekymring.

Kl. 15.25

Vi ønsker, at de ældre skal have mere hjælp. Det største problem for de ældre i dag er, at de ikke får tilstrækkeligt med hjemmehjælp. Derfor er det meget vigtigt for os, at den model, man så finder frem til, de mange millioner, man nu bruger, bruges på mere hjælp til de ældre i stedet for at blive brugt på bureaukrati. Det er sådan set det, der interesserer os.

Jeg kunne forstå, at ministeren åbnede op over for Socialdemokratiet, så man kunne sætte sig ned og kigge på: Hvordan sikrer vi egentlig bedst, at vi får mere hjælp ud til de ældre? Og det vil vi da også gerne komme med forslag til. Konkret vil jeg foreslå, at vi også ser på modellen fra Skævinge Kommune, hvor man har ladet hjemmehjælperne selv organisere arbejdet, og ser på, hvad det er for positive erfaringer, man har dér. Det vil vi meget gerne gå ind i.

Så jeg håber, at vi kan prøve at finde nogle modeller, der giver mere hjælp til de ældre i stedet for mere bureaukrati.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ophævelse af lov om en generel arbejdsmiljøafgift.

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 28/2 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 148:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljøcertifikat til virksomheder og om statstilskud til virksomheder med certifikat. (Ophævelse af tilskudsordning m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 28/2 2002).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Charlotte Antonsen (V):

Vi har behov for et bedre arbejdsmiljø. Der er stadig alt for mange ulykker, og der er stadig alt for mange skader. I de senere år har det især været den offentlige sektor, der har stået for den stigning, der har fundet sted. På det allerseneste har vi så set en stagnation, men selv om vi har haft et parti ved magten, nemlig Socialdemokratiet, der altid har rost sig meget af at gøre så meget for arbejdsmiljøet, kan vi altså ikke se det i statistikken. Derfor er der behov for at forbedre systemerne, der er behov for, at de virkemidler, vi har, bliver udnyttet bedre.

Det er en af grundene til, at Venstre gerne vil afskaffe arbejdsmiljøafgiften. Det lyder selvfølgelig pænt at tale om en arbejdsmiljøafgift, men realiteten er jo, som alle, der har mødt den i virkeligheden, ved, at der blot er tale om en ekstra skat på virksomheder, kommuner og på amter.

Dertil kommer, at denne skat er forbundet med et meget omfattende bureaukrati, bl.a. fordi virksomheder skal indbetale i flere omgange, fordi der er flere forskellige instanser involveret i arbejdsmiljøafgiften.

Når vi afskaffer afgiften, sparer virksomheder og de offentlige institutioner og arbejdspladser både tid og penge.

Hvis vi ser på pengedelen først, sparer kommuner og amter 96 mio. kr., og det er vel at mærke penge, som ikke bliver modregnet i udligningsordningen. Det vil sige, at det er penge,

som man så kan benytte på en mere fornuftig måde til f.eks. at gøre noget for arbejdsmiljøet.

Den private sektor sparer i alt knap 300 mio. kr., og de har jo så tilsvarende muligheder for at tage fat på det i det virkelige liv.

I stedet for at bruge en masse tid på at administrere arbejdsmiljøafgiften kan man altså bruge tiden på at forbedre arbejdsmiljøet for de ansatte.

Samtidig med at arbejdsmiljøafgiften afskaffes, afskaffes naturligvis også den tilskudsordning, der er tilknyttet afgiften. Det var en ordning, som den forrige regering indførte for ca. 1 år siden.

I lovforslaget bevarer vi muligheden for, at virksomheden frivilligt kan lave et arbejdsmiljøcertifikat, men der er altså ikke noget tilskud knyttet til det.

Vi tror til gengæld på, at der er mange, der er interesseret i at certificere, ligesom vi allerede ser det i dag, fordi det er noget, der kan være med til, at man på virksomheden sikrer, at alle procedurer foregår så fornuftigt som overhovedet muligt, bl.a. ud fra en arbejdsmiljømæssig vinkel. Men det er en ordning, som man sagtens kan have, uden at man har alle de her støtteordninger, som den socialdemokratiske regering introducerede.

I Venstre tror vi simpelt hen ikke på, at de nuværende statslige tilskudsordninger vil have nogen særlig positiv effekt på arbejdsmiljøet, og det er derfor, vi ønsker at afskaffe det her. I hvert fald står det ikke mål med det bureaukrati og det besvær, der er involveret.

Tiden er – for at sige det kort til sidst – simpelt hen bedre anvendt på at forbedre virkelighedens arbejdsmiljøproblemer frem for det skrivebordsarbejde, som den forrige regering havde lagt op til.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det har jo været udtalt før herfra: WWW – Wa' wil Wenstre? Vi har så tit spurgt om visionen for eller drømmesyntet på arbejdsmarkedsområdet, men ud over de fine ord er det faktisk en deregulering, en afregulering, vi tager fat på. Arbejdsmiljøforskere og andre har udtalt, at det, vi lavede med incitamentspakken, i virkeligheden var det største tigerspring de sidste 30 år. Den kom jo som konsekvens af, at der ikke skete nok, og så ændrede vi det.